

Ved Akt 36 12/11 79, der er tiltrådt af finansudvalget den 5. december 1979, har landbrugsministeriet opnået tilslutning til iværksættelse af et 5-årigt forskningsprogram vedrørende mulighederne for mere økonomisk anvendelse af landbrugets halmproduktion:

Som anført i aktstykket bygger programmet på en rapport vedrørende emnet udarbejdet af en arbejdsgruppe under landbrugsministeriet. Rapporten er i øvrigt tilgået finansudvalget i forbindelse med besvarelse af udvalgets skrivelse af 21. november 1979 (bil. 11.05.).

Landbrugets Samråd for Forskning og Forsøg har efter anmodning fra landbrugsministeriet på grundlag af ovennævnte rapport udarbejdet et halmforskningsprogram under hensyntagen til finansudvalgets bemærkninger i forbindelse med tiltrædelsen af ovennævnte aktstykke.

Projekterne i halmforskningsprogrammet er samlet i flere hovedområder, således:

1. Halm til jordforbedring.

Langtidsvirkningen af halmnedmuldning – især i forbindelse med minimal jordbehandling – undersøges indgående. De hidtidige danske undersøgelser viser, at der kortsigtet under normale forhold er meget beskedne incitamentter til halmnedmuldning. De iværksatte projekter tager sigte på at belyse langtidseffekterne, herunder mulighederne for gennem halmnedmuldning at øge dyrkningsjordens evne til at fastholde vand og næringsstoffer og bevare en bekvem jordstruktur.

2. Bjærgningsteknik og håndtering.

Øget halmanvendelse til andre formål end jordforbedring forudsætter udvikling af hensigtsmæssige bjærgnings-, håndterings- og opbevaringssystemer. På landbrugsbedriften er det et stort problem, at halmbjærgning stiller samme krav til vejrliget som kornhøsten, samtidig med, at arbejdskraften på bedrifterne i denne periode er stærkt belastet. Derfor indeholder programmet en betydelig indsats vedrørende udvikling af halmbjærgningsmetoder.

3. Halm som strøelse.

Anvendelsen af halm til strøelse er reduceret gennem en årrække i forbindelse med udbredelsen af moderne staldsystemer beregnet til minimalt strøelsesforbrug. Undersøgelser, der belyser halmstrøelsens betydning for kvæg og svin i moderne staldanlæg, vil blive gennemført.

4. Halm som foder.

På fodringsområdet iværksættes undersøgelser vedrørende bestemmelse af såvel ubehandlet som behandlet halms foderværdi, egentlige fodringsforsøg samt forsøg vedrørende kemisk og fysisk behandling af halm med henblik på at forøge foderværdien. Der vil blive lagt særlig vægt på at få afklaret langtidsvirkningen af fodring med kemisk behandlet halm til malkekoer.

5. Halm til industriel forarbejdning.

Mulighederné for at udnytte halm som råstof til industriel forarbejdning vil blive belyst i forbindelse med en udbygning af tidligere undersøgelser vedrørende halm til fremstilling af cellulose, byggematerialer, fermenteringsprodukter m.v. Projekterne retter sig især mod halm som råprodukt i den teknisk-kemiske industri.

6. Halm til fyringsformål.

De stærkt stigende oliepriser har kraftigt forøget halmens værdi til fyringsformål – både i mindre gårdanlæg og i kollektive varmecentraler. Opgaverne er i programmet koncentreret om gårdanlæg samt om at belyse mulighederne for at anvende halm til fyring i mejerianlæg. I undersøgelserne vedrørende gårdanlæg vil der blive lagt vægt på udvikling af et prisbilligt indfyringsaggregat, der nedsætter behovet for løbende manuel indfyring.